

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
January 2013

Uimhir

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

StudentBounty.com

Foghlaim don Saol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3

Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

DÉARDAOIN 10 Eanáir, Maidin

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh. **Ná scríobh le peann luaidhe ná le peann glóthaí.**

Ba chóir an t-iatán (ina bhfuil Foinse A) a úsáid le Ceisteanna 4 agus 5 i Roinn B. Freagair **gach ceann** de na **cúig** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna 4 agus 5.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Ceartha agus freagrachtaí maidir le mórcheisteanna áitiúla, náisiúnta agus domhanda is ábhar don cheist seo.

2 (a) Ainmnigh Eagraíocht Neamhrialtasach (NGO) **amháin** a bhíonn ag obair le Ceartha Daonna a chosaint.

_____ [1]

(b) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** ar féidir Ceartha Daonna an duine óig a shárú.

_____ [2]

(c) Sainaithin agus mínigh fáth **amháin** ar cuireadh Dearbhú Uilechoiteann Chearta an Duine (UDHR) ar bun.

_____ [2]

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

lomlán Cheist 2

[Tiontaigh an leathanach

(c) Sainiathin agus mínigh **dhá** dhóigh ar féidir le hinstiúid dhaonlathach an ceartas agus an cuimsiú a chur chun cinn.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 3	

[Tiontaigh an leathanach

Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti leis an cheist seo a fhreagairt.

(a) Míinigh **dhá** ghné de shochaí dhaonlathach.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	Marcanna Athmharc

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

8018.03

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

8018.03

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán	
--------------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

8018/1

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
January 2013

Foghlaim don Saol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3

Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

DÉARDAOIN 10 Eanáir, Maidin

FOINSE A

Iatán: Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

FOINSE A

Sa chóras daonlathais tá ceart vótála agus an ceart le rialtas a thoghadh ag daoine. Sa chóras daonlathais tá dlíthe ann le daoine a chosaint. Tá Cearta Daonna ag saoránaigh agus tá an cead acu a gcuid tuairimí a chur in iúl.

Spreagtar daoine óga le tacaíocht a thabhairt don daonlathas trí pháirt a ghlacadh in obair dheonach. Cuidíonn sé seo le daoine óga a bheith ag foghlaim faoi mhórchesteanna an phobail agus faoi mhórchesteanna saoránachta, agus scileanna a fhorbairt, mar shampla ag obair le daoine eile. Tig leo fosta bualadh le cairde nua agus caidreamh le daoine ó chultúir dhifriúla a chothú.

Chomh maith leis sin tig le daoine óga a bheith páirteach i mórchesteanna domhanda. Mar shampla, thioctadh leo obair a dhéanamh le heagraíochtaí neamhrialtasacha (NGOs) a bhfuil sé mar aidhm acu an bochtanas i dtíortha bochta a laghdú. Cuidíonn siad le daoine atá beo bocht trí airgead a chruinniú. Úsáideann siad an t-airgead seo le bia, le huisce agus le soláthairtí míochaine a chur ar fáil agus le daoine a theagasc lena bheith neamhthuilleamaíoch. Is féidir, áfach, go mbeidh maoiniú teoranta agus foireann theoranta acu.

Source: Dr Alan McMurray, CCEA